

Ένα διαχρονικό μήνυμα του Μπέρτραντ Ράσελ

JF. Μια τελευταία ερώτηση. Ας υποθέσουμε Λόρδε Ράσελ ότι αυτήν την ταινία θα την έβλεπαν οι απόγονοι μας σαν ένα χειρόγραφο της Νεκρής θάλασσας σε χίλια χρόνια. Τι νομίζετε ότι αξίζει να πείτε σε κείνην τη γενιά για τη ζωή που ζήσατε και τα μαθήματα που πήρατε από αυτήν;

BB. Θα ήθελα να πω δυο πράγματα, ένα πνευματικό και ένα ηθικό.

Το πνευματικό πράγμα που θα ήθελα να τους πω είναι αυτό:

Όταν μελετάς οποιοδήποτε θέμα ή εξετάζεις οποιαδήποτε φιλοσοφική σκέψη να αναρωτιέσαι μόνο για το ποια είναι τα πραγματικά γεγονότα και ποια η αλήθεια που αυτά τα γεγονότα επιβεβαιώνουν.

Ποτέ μην αφεθείς ν' αποσπάσαι είτε από αυτό που θέλεις να πιστεύεις, είτε από αυτό που νομίζεις ότι θα ευεργετούσε την κοινωνία αν γινόταν πιστευτό, αλλά κοίτα μόνο και μόνο ποια είναι τα πραγματικά γεγονότα.

Αυτό είναι το πνευματικό πράγμα που θα ήθελα να πω.

Το ηθικό πράγμα που θα ήθελα να τους πω είναι πολύ απλό.

Θα έλεγα ότι η αγάπη είναι σοφή, το μίσος ανόητο.

Σε αυτόν τον κόσμο που ολοένα και πιο στενά αλληλοσυνδέεται πρέπει να μάθουμε να ανεχόμαστε ο ένας τον άλλον, πρέπει να μάθουμε να ανεχόμαστε το γεγονός ότι μερικοί άνθρωποι θα λένε πράγματα που δεν μας αρέσουν.

Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να συνυπάρξουμε.

Και αν πρέπει να ζήσουμε μαζί και όχι να πεθάνουμε μαζί πρέπει να μάθουμε σε ένα είδος φιλανθρωπίας και σε ένα είδος ανεκτικότητας, που είναι απολύτως ζωτικής σημασίας για τη συνέχιση της ανθρώπινης ζωής σε αυτόν τον πλανήτη.

(Απόσπασμα από την συνέντευξη του Bertrand Russel στον John Freeman για την τηλεοπτική σειρά του BBC Face-to-Face, που δόθηκε στις 4 Μαρτίου του 1959)